

ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

Ազգային, Քաղաքական, Բանասիրական եւ Զուարճալիք

Ժող. Տարի, Թիւ 24

ՇԱԲԱԹ

20 Փետրեմբեր, 1897

ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ. — Ծաղիկի բաժանորդացիքը համար 40, Գաւառներու համար 50 զանգ. : Գաւառացի համար 30 զանգ. : Հասարակական Բաժանորդագրութիւնը քիւի վրայ է. տարեկան բաժանորդները պիտի ստանան 52 եւ վեցամսեայները 28 քիւ Ծաղիկի : Պատասխան Գրաստուրը յանձն կ'առնէ հասարակական բաժանորդներու և վճարները.

եթէ Ծաղիկի հրատարակութիւնը ո'ր եւ է արգելի հանդիպի : Ծաղիկի բաժանորդներն իրաւունք ունին 100 այցեխաւս նուէր տանալու : Հանրոգութեան վերաբերեալ յօդուածներ եւ քաղաքական քննարկներ ընդհանրապէս կ'ընդունուին : ԸՍՍՅՔ. — Ծաղիկի վերաբերեալ ամէն ինչ պէ՛տք է ուղղել Պաշտօնական Գրաստուր, Կ. Պոլիս, Սուլթան Համամ, քիւ 14 :

ԽԱԲՈՒԱԾ ԱՂՋԻԿՆԵՐԸ

Տեղական թերթ մը ամուսնալուծութեան ինպատար խօսեցաւ, խօսեցաւ, վերջապէս կանգ առաւ. չենք զիտեր թէ՛ նորէն ակնելու միտք ունի՞ իւր անդործադրելի վարդապետութիւնները քորովելու : Շատ զօրաւոր պատճառներ ունինք հաստատելու թէ մեր մէջ ամուսնալուծութիւն անկարելի է, քանի որ զայն գործադրելու համար միջոցները, պարագաները եւ բարքերը չեն ներեր : Կ'ընդունինք սակայն որ մեր ամուսնական օրէնքներու մէջ թեթեւ բարեփոխումներ պէտք է, եւ կարելի է ընել : Այս մասին ուրիշ առթիւ :

Ուրիշ առթիւ կենսական խնդիր մը կայ, զոր լուծելու համար միջոցներ չեն պակսիր, այն է խաբուած աղջիկներու խնդիրը : Պարզեք ըսածնիս :

Աղջիկ մը կը նշանուի. Նշանածը՝ յաճախակի եւ երբեմն երկարատեւ այցելութիւններէ վերջ օր մը, բանտար պատճառաւ մը (այսպէս կ'ըսէ ինք) «նշանը ետ կ'ընէ» : Երեւակայեցէք փափուկ եւ ցաւալի կացութիւնը մերժուած աղջկան, որ յաջա ժողովրդեան գոտապարտուած է յաւիտեան ամուրի մնալու : Իր այդ հոգեկան տառապանքներուն վրայ աւելցուցէք այն բարոյական տանջանքները զորոք կ'զգայ հանգիստ ընտանեկան բաւբասանքներուն օրոնք սովորաբար սա տեսակ խօսքեր են. «հարկաւ բան մը կայ», «ինտանձի է եղեր», «Ֆոյան մէջտեղ հաներ է», «ան ինչ ալ ծածուկ սատանայ է եղեր» եւն. եւն. Աւելցուցէք նաեւ օժտի համար եղած ծախքերը, եւ... վստահ եմ որ եթէ ունիք զգայուն սիրտ մը, եթէ գիտէք թէ ինչ ըսել է «բարոյական, հոգեկան եւ նիւթական տանջանքներ» փողոցի մուրադիկի մը վրայ աւելի չպիտի խղճայիք քան այդ «մերժեալին» վրայ որ

աղջիկ ծնելու դժբաղդութիւնը ունեցած է :

Նշանը ետ ընող մանուշիկ ի՞նչ կ'ըլլայ : Ոչինչ : Իր բրածին սրտի ծանրակշիւ բան մը ըլլալը չհասկնալով կամ չհասկնալ ուզելով, ուրիշ աղջկան մը հետ կ'ամուսնանայ :

Կա՞յ օրէնք մը որ պատիժ մը տնօրինէ այդ սատահակին : Ո՛չ :

Անգլիացիք իրենց աղջիկներուն չափազանց համարձակութիւն տալով հանդերձ սուր հեռատեսութեամբ մը այնպիսի օրէնք մը հաստատած են որ խօսքը դժուար երիտասարդ մը առանց առ զանք մը տալու իւր խաբած աղջկանը՝ չկրնար օձիքը տղատել եւ ուրիշի մը հետ ամուսնանալ :

Արդ՝ մենք, Փաղիական, Անգլիական, Գերմանական եւ գետ չեմ գիտեր ինչ մը ինչպիսի — բայց երբէք Հայկական — բարքերու խառնուրդով մը (որուն մեր չը հաւանաւ հին գրուածքները իրաւամբ աչաւ ապրողներու տեսած են) օժտուած չենք մտածել թէ ո՛ր կ'երթանք : Ասանկ պիտի զարգանանք, պիտի քաղաքակրթուինք :

Այո՛, մենք այսչափ խառն բարքերով եւ անոք հետեւանք եղող ծայրայեղ համարձակութեամբ թող կուտանք որ մեր աղջիկները խաբուին, առանց սակայն խորհելու գո՛է այս կէտին մէջ Անգլիականին հման խիստ օրէնք մը հաստատելու մեր մէջ, բան մը որ գործադրելի է եւ մանաւանդ անհրաժեշտ :

Իսկ եթէ իրաց արդի վիճակը չարունակէ, ասկէ վերջ, ինչպէս ցարդ, միշտ պիտի ունենանք «խառնուած» եւ «տունը մնացած» կամ լու եւս է ըսել «խաբուած» աղջիկներու ստուար թիւ մը :

Այս խնդրոյն վրայ հրատարակութեան համար մեզ զրկուած գրութեանց եւ գաղափարներու պատրաստ ենք թերթիս ներածին չափ ընդարձակ տեղ տալ :

Անցեալ կիրակի օրը Մայրախաղաքիս եկեղեցեաց մեջ կարդացուած Պատրիարքական

Կոնդակին պատճենն է հետևեալը .

ՄԱՂԱՔԻԱ ԾԱԽԱՅ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ,
ՈՂՈՐԾՈՒՔԵԱՄԲԸ ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԱՐԲԵՊՈՒՍԿՈՎՈՍ ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼՍՈՅ ԵՒ
ՊԱՏՐԻԱՐԿ ՀԱՅՈՑ ՔՈՒՐԲԻՈՅ, առ Շնորհազարդ դասս Եկեղեցականաց եւ առ
բովանդակ օրհնեալ ժողովուրդ մեր որ ի Մայրաքաղաքիս եւ ի մերձակայ վի-
ճակս, առ հարազատս Սրբոյ Առաքելական Ուղղափառ Եկեղեցւոյս Հայաստանեայց
աղջոյն եւ սէր եւ օրհնութիւն ի Տէր Յիսուս :

ԵՂՐԱՐՔ ՊԱՏՈՒԱԿԱՆՔ ԵՒ ՈՐԴԵԱԿ ՍԻՐԵՑԵԱԼՔ ,

Յիսնակը մտաւ , բարեպաշտական օրերու շրջան մը սկսաւ : Յիսնակը Քրիստոսի Տեսն
մերոյ Աստուածայայտնութեան տօնին նախապատրաստական միջոցն է , ինչպէս Մեծպահքն ալ
Քրիստոսի Տեսն մերոյ Աստուածային Յարութեան տօնին պատրաստուելու ժամանակն է : Քրիս-
տոնէական երկու մեծագոյն խորհուրդներն են՝ Յայտնութիւն եւ Յարութիւն , եւ երկուքն ալ յի-
շատակը՝ արժանապէս նուիրագործելու համար հոգեւորական պատրաստութեանց շարք մը օրինա-
գրած է Սուրբ Եկեղեցին :

Աղօթք՝ պահք՝ բարեպաշտութիւնք մէկ կողմէն , ողորմութիւնք՝ նուէրք՝ բարեգործու-
թիւնք միւս կողմէն . առաջիններով մեր անձին սէրն ու մեր ներքին պէտքը կը կատարեմք , վեր-
ջիններով մեր ընկերական սէրն ու ընդհանուր պէտքը կը լրացնեմք . առաջիններուն անհոգ լինե-
լով՝ մեր խղճին առջեւ կը մեղադրուիմք , վերջիններուն անհոգ լինելով իրարու եւ աշխարհի առջեւ
կը դատապարտուիմք : Գիտեմ թէ օրէնքներ եւ բարեգործութիւններ հաւասարապէս մեծ են .
բայց միթէ ի մանկութենէ չէ՞ք սորված , ամեն վայրկեան չէ՞ք լսած թէ ինչպէս Աստուածաշունչ
պատգամք եւ Աստուածադիր պատուիրանք ողորմութիւն , ողորմութիւն եւ զթութիւն , ողոր-
մութիւն եւ զթութիւն եւ կարեկցութիւն կը խօսին , կը կրկնեն , կը յանձնարարեն , կը յորդո-
րեն , կը խրատեն , կը հրամայեն , կը ստիպեն , եւ խօսից կնիք՝ իրր Քրիստոնէութեան նշա-
նակ կը ցուցնեն : Ողորմութիւնը եղբայրական սիրոյն ամենէն գեղեցիկ բացատրութիւնն է :

Կարօտը տեսնել , կարօտութիւնը լսել , եւ անոր վրայ կարեկցութիւն չզգալ , անոր օգ-
նելու համար ի գութ չչարժուիլ , նպաստ հասցնելու համար ողորմութիւն չընել , մարդուս արտին
հակառակ է : Աւելցո՛ւր տօնական յիշատակներու անոյ՜ ազդեցութիւնը՝ որ իւր ուրախալից զգաց-
մանց ամենքն ալ մասնակից ընելու կը մղէ . աւելցո՛ւր հոգեւոր մտածմունքներու ոյժը՝ որ աս-
տուածահաճոյ գործերու նուանդը կը բորբոքէ . աւելցո՛ւր ինչ ինչ պատահական չրսեմ աւելորդ ծախ-
քերու առիթը՝ որ ուրիշներու կարօտութեան հետ բազմաաւելով մարդուն խիղճը կը խայթէ :

Հնա՞ր է արդեօք , Սիրելիք , որ այսպիսի բուն զգացմանց դիմաց , ուղիղ եւ փափուկ
սրտի տէր մէկ մը՝ ձեռքը կապէ եւ ողորմութիւն եւ նպաստ եւ նուէր տալու յօժարութիւն չզգայ :

Կարօտութիւնները չեմ ուզեր պատմել , շատ յայտնի բաներ բացատրելու հարկ չկայ : Կա-
րօտներ եւ աղքատներ ունիմք մեր շուրջը մեր թաղերուն մէջ , կարօտներ եւ տկարներ ազգային
Հիւանդանոցի լսլոր մասերուն մէջ , կարօտներ եւ թշուառներ գաւառներու մէջ , որբեր եւ այրիներ ,
անօթիներ եւ մերկեր , անանկներ եւ անօգնականներ , որոնք շարունակ իրենց լալազին աղաչանք-
ները մեզի կը հասցնեն :

Ինչ որ ես այսօր ձեզ կը յանձնարարեմ , Քրիստոսի Հրաշափառ Ծննդեան եւ Աստուա-
ծային Յայտնութեան բարեպաշտական լուսայնէ՛ , Քրիստոսի մտերին քրիստոնէական ընծայն է : Ա-
մեն տարի այդ առթիւ դուք սո՞վոր էք մասնաւոր նուէրներ տալ հիւանդներուն , անկեալներուն ,

աղքատներուն, այրիներուն, որբերուն, անանկներուն, փորձանաւորներուն. ես ալ ձեզի ձեր առնական պարտքը կը յիշեցնեմ, եւ եթէ կուզէք, պէտքին առաւելութիւնը կ'իմացնեմ, որ նպաստն ալ աւելցնելու հոգ տանիք:

Նպիտոսպատակից եւ Վարդապետակից Եղբա՛րք, ձեր խնամոց եւ խրատոց յանձնուած ժողովրդեան խօսեցէ՛ք ձեր հոգեբուզի քարոզներով:

Կարգակից Քոհանայք, ձեր հոգածութեան եւ հսկողութեան յանձնուած հաւատացեալներուն յիշեցուցէ՛ք ձեր հայրական յորգոյներով:

Տեսուչք եւ Ուսուցիչք եւ Դաստիարակք, միտքերու կրթութեան հետ սիրտերու առաքինութիւնն ալ սովորեցուցէ՛ք:

Թաղականք եւ Խնամակալք եւ Հոգաբարձոք, ձեր եռանդուն ջանքերով գործեցէ՛ք եւ զիւրութեան միջոցներ պատրաստեցէ՛ք:

Մեծատունք եւ Գլխաւորք ժողովրդեան, ձեր առատաձեռնութեան արդիւնքներով ուրիշներուն բարի օրինակ եղէ՛ք:

Կանայք եւ Օրիորդք, ձեր փափուկ եւ թեւաղրիչ միջնորդութեամբ սիրտերը շարժեցէ՛ք, դուք ալ մէկտեղ աշխատեցէ՛ք:

Ամեն հայ քրիստոնեայ, որ Սուրբ Եկեղեցւոյ Հրաշափստ տօնախմբութեան կը պատրաստուի, ողորմութեան պարտքը չմոռնայ. Նորածին Փրկչին առջեւ ոչ ոք առանց նուէրի թո՛ղ չերեւնայ, այ՛ն ֓րկչին՝ որ աղքատին եւ կարօտին եղած ողորմութիւնը Իրեն եղած կ'ընդունի:

Ամեն ոք իւր կարողութեան չափը ինքը զիտէ. եւ Աստուած անոր համեմատութեամբ կ'ընդունի եղած ողորմութիւնը: Սիրելիք, աղէկ չէ աւելորդ ծախուց կամ զուարճութեանց կամ ճոխութեանց ցոյցեր ընել, երբ հացակարօտ եղբարց բազմութիւն մը կայ մեր ետեւէն: Ինչ որ հանգիստեան՝ ինչ որ ածական ծախք է կարճեցէ՛ք կարճեցուցէ՛ք, չեմ ըսեր իսկապա ջնջեցէ՛ք. բնծանրութեւ եւ զարգերու, զուարճութեանց եւ ուրախութեանց ծախսուելիք զուամարներուն մէկ մասը ողորմութեան յատկացուցէ՛ք, կարօտ եղբայրներու նուիրեցէ՛ք:

Առաջնորդներ եւ Տեղապահներ եւ Քարոզիչներ եւ Աւագերէցներ՝ մեր Հոգեկից Եղբայրներն, Թաղական եւ Խնամակալ եւ Հոգաբարձոք խորհուրդներու ձեռնառութեամբ պիտի ընդունին ձեր նուէրները, ըլլա՛ն զրամ, ըլլա՛ն նիւթեղէն, ըլլա՛ն նպարեղէն, եւ պիտի հասցնեն մեզի, որպէս զի մեք ալ մօտաւորներուն եւ հեռաւորներուն հասցնեմք ժամանակին:

Վստահ եմք թէ մեր Օրհնեալ Ժողովրդեան ծանօթ բարեպաշտութիւնը եւ բարեսրտութիւնը սիրով պիտի ընդունին մեր այս յորգորական խօսքերը, եւ պիտի ուրախացնէ աղքատն ու կարօտը: Կը մաղթեմ որ Ինքն Ամենաբարին Աստուած զերծ պահէ ամենքը որ եւ է վտանգէ, եւ փորձանքներէ ազատէ, ի բարին ընդունի իւր սնուամբ եղած ողորմութիւնները: Օրհնէ՛ ամէն տուն եւ ամեն անձ, եւ միմիարէ իւր այցելութեամբ, եւ արժանացնէ ամենքն իս շնորհաւոր տօնախմբութեամբ փառաւորել Իւր Սուրբ Ծնունդը եւ Յայտնութիւնը շատ ու շատ բարեբաւտիկ տարիներ, եւ միշտ փառաբանել Իւր Սուրբ Անունն եւ Իւր Անհուն Ողորմութիւնը. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Ողջ լինել ձեզ մաղթեմք ողջունի սիրոյ եւ օրհնաձայն աղօթիւք:

ՊԱՏՐԻԱՐԷ ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼՍՈՅ

ՄԱՂԱՔԻԱ ԱՐԲԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

Իրեցաւ ի Կոստանդնուպոլիս յամիս 1897 ի 6 Դեկտեմբերի ընդ 50 համարաւ:

ՄԱՆՐ ՄՈՒՆՐ

Ամերիկայի մէջ գրամ չափով կիւններ։ Ամերիկայի (Միացեալ Նահանգ) մէջ 275,000 կիւններ եւ օրիորդներ կան որ զանազան տեսակ աշխատութեամբ գրամ կը չափեն կամ ապրուստ կը ճարեն։ Այսպէս կան 110 փառատաքան, 165 կղերական (՝), 320 հեղինակ, 588 օրագրող, 2061 նկարիչ, 2136 ճարտարապետ եւ զեղագործ, 2106 խանութպան, 5135 կառավարական պաշտօնեայ, 2438 բժիշկ եւ վիրաբոյժ, 13182 նուագածու, 56800 պարտիզպան եւ ազարակապան, 21,071 գրագիր եւ տոմարակալ, 14,465 վաճառականական տանց անօրէն, եւ 155,000 ուսուցիչ։

Մենք ալ ունինք, ճիշտ եւ սիրգեմի բանողներ ու չափաշարներ։

* * *

Աւստրիոյ մէջ օրէնք մը կայ ըստ որում եւ ոչ մէկ էրիկ մարդ (ամուսնացեալ անշուշտ) կարող է երկրէն դուրս ելնելու համար անցագիր ստանալ, առանց իւր կնոջ գրաւոր հաճութեան։

Երանի՜ թէ մեր գաւառացիներուն համար ալ այդպիսի օրէնք մը հաստատուէր։

* * *

Պաշտակ թագաւորութիւններ։ — Եւրոպայի մէջ ամենէն պզտիկ թագաւորութիւնը Մոնաքոն է, իր տարածութիւնն է գրեթէ 8 քառակուսի մղոն, եւ բնակիչը՝ 13,000 հոգի։ Յանձին Ալպէրթի, ունի թագաւոր իշխան մը։ Մոնաքո հռչակաւոր է միմիայն իւր խաղամունդներու որջ մը։

Լիխթէնշթայն, ուրիշ պզտիկ թագաւորութիւն մ'է Թիւրին (Աւստրիա) եւ Զուիցերիոյ մէջտեղ։ Ունի 61 քառ. մղոն տարածութիւն եւ 10000 բնակիչ։ Տէրութեան պարաքն է 110,000 մասք զոր ուզած առանց կրնայ վճարել, քանի որ իւր հասոյթն է տարեկան 220,000 մասք։

Սան Մառինո պզտիկ հասարակապետութիւն մ'է, Իտալիոյ արեւելեան եզերքը հաստատուած։ Իր բնակչոց թիւն է 8000 որոնց մեծ մասը կը բաղկանայ Դուքսերէ եւ Ժէնէռալներէ։

* * *

Եսքեմաքիք սովորութիւն ունին բժշկին այցելելու կանխիկ վճարելու, պայմանաւ որ եթէ հիւանդը չբժշկուի գրամը ետ առնուի։ (Եթէ Պոլսեցիք այս սովորութեան հետեւէին մեր բժիշկներէն շատերը անօթի պիտի մնային)։

* * *

Հաշուուած է թէ աշխարհիս մէջ, միջին հաշուով մէկ վայրկեանի մէջ 67 հոգի կը մեռնին եւ 70 հոգի կը ծնին, որմէ կը հետեւի թէ երկրագոյնային բնակիչներուն վրայ միջին հաշուով ամէն տարի 1,200,000 հոգի կ'աւելնան։

* * *

Զծերանալու համար միջոց մը։ — Օր մը նշանաւոր բժշկի մը հարցուցին թէ չծերանալու համար միջոց մը գիտէ՞ր։ Բժիշկը այսպիսի ապուշ հարցման մը հետեւեալ պատասխանը տուաւ։

«Ամառը՝ արեւին տակը եւ ձմեռը անձրեւին տակը կեցիր։ Բնաւ հանգիստ մ'առնեմ, մի քնանար։ Ամէն բանի սիրտը հառցուր։ Միշտ պազ կերակուր կեր, եւ չաա մը պազ ջուր խմէ։ Վստահ եղիր որ բնաւ չպիտի ծերանաս»։

* * *

Վերջնագործեան տղաբարոյ թիւն մը։ — Կինս, Աննա Մառիա, կամ փախած կամ գողցուած է։ Զինքը ետ բերողին գլուխը՝ կը խոտաւանամ ջախջախել։ Գալով իրեն ապառիկ ապրանք ծախելու, ով որ կուզէ թող տայ, բայց քանի որ ես իմ պարտքերս չեմ վճարեր, իրեն պարտքերը բնաւ չպիտի վճարեմ»։

Ընթերցողները անշուշտ կրցին գուշակել թէ վերագրեալը «Ամերիկեան» կը հոտի կոր։

* * *

Ս. Պապին տարեկան եկամուտն է 12,000,000 Քըրանք, ի բայ առեալ պատահական նուէրներէ։ Յիշեալ գումարին երկուերրորդը կը գոյանայ «Ս. Պապոսի լուծայ» էն։ մնացեալը զանազան հասոյթներէ։

ԶՈՒՍՐՃԱԼԻՔ

Աղջիկներէս մէկը կ'ուստանայ կ'ուզէք։ Ամենէն պզտիկին 500, անկէ մեծին՝ 1000, եւ ամենէն մեծին 1500 ոսկի կուտամ։

— Արդեօք աւելի մեծ աղջիկ ունի՞ք։

* * *

Դիտա՞մ էք թէ երբ «Բիւֆէ» մը չիլէկ առնէք վրայի տեսածնիդ ասանկ են

Բայց երբ «Քիւֆէ» պարպէք տեսածնիդ

※ ※ ※ ※ ※ ※

ասանկ են։

* * *

Նշանաւոր գրագէտ մը՝ երեկոյթի մը հրաւիրուած էր։ Երբ մեկնելու համար ոտքի ելաւ՝ տեղատարափ անձրեւ մ'է սկսաւ։ Տանը տիկինը խնդրեց որ Պ. գրագէտը այդ գիշերը հոն անցունէ, ինչ որ ընդունուեցաւ։ Յանկարծ գրագէտը դուրս ելաւ. առանց ըսելու թէ ո՞ր կ'երթար։ Տան անդամները բաւական սպասելէ վերջ տեսնելով թէ իրենց հիւրը մէջտեղ չեկեր, կը պատրաստուին պատկելու երթալ, երբ ահա մեր խելացի Դաւիթը սենեակէն ներս կը մտնէ, վերէն վար թրջած վիճակի մը մէջ, ջուրերը վրայէն վազելով՝ կ'եղծը տունը գացեր է որ գիշերնոցը բերէ։

* * *

Իրողութիւն մը : — Երբտասարդ եւ երիտասարդուհին սիրահարուած էին : Բայց օր մը երիտասարդին պինդութիւնը տեսնելով աղջիկը , կը մերժէ զայն եւ կը պատուիրէ իրեն մէյմ'ալ զինքը չտեսնել :

Խեղճը կը յուսահատի եւ հետեւեալ նամակը կը գրէ .

« Անխիղճ , բայց դեռ սիրելի Զ . . . — Անտանելի տանջանքներու ենթարկեցիր զիս , տունս քու սիրոյդ չպիտի կրնամ ապրիլ : Հետեւ արար կեանքիս վերջ տալու որոշումով թոյն կերայ եւ հիմա կզգամ կոր թէ կը մեռնիմ : Այս տողերը կարդացած ատենդ ես արդէն չուած պիտի ըլլամ զէպ ի յաւիտեանականութիւն : Գոնէ կաթիլ մը արասաւք թափէ իմ գերեզմանիս վրայ , ի յիշատակ մեր անցուցած երջանիկ օրերուն » :

Ու պահարանի մը մէջ գնելով եւ վրան հասցէն գրելով փողոցի տղու մը կուտայ : (քառսուն փարա պալիւ- չիշ խոտտանալով) որպէս զի աղջկանը տունը տանի :

Օրիորդը նամակը կարդալէ վերջ յուզեալ գէմքով մը տղուն կը հարցունէ թէ ինչո՞ւ կ'սպասէ :

— « Զէլէպի տէաի քի ճէվսպրնա պէքլէյիմ , քէնտիսի սօգազըն աղզընտա պէքլէյօր » կը պատասխանէ տղան :

ՆԿԱՐՆԵՐ

Այ օղու , գարթան իլէ կէօրիւշմէք եասագ տըր , ինանմազսան , իշթէ թահտատու եազլը տըր :

— Ճանըմ , պէն օնունլա կէօրիւշմէք տէյիլ իմ , պին զուրուշ ալաճազըմ վար օնու իսթէյէճէյիմ :

— Էօյլէ ամմա պուրատա իսթէմէք եասագ տըր , պոգսանա թահթայա :

— Սէն տէ պագ սանա սէնէտիմէ , սէնէ'տ մի պէօ- յիւք , թահաա մը :

— Թօռնէքսան :

— Էօյիւնիւն քէօրիւ , փարա իսթէտիք տէյի Բրօ- թէսթան մը օլտուգ :

— Ըսթօրեո :

— Ըսթօրեո , ըսթօրեո ամմա սէնէյի կէչտի տահա նէրէյէ գոտար ըսթօրէն էտէյիմ , բարալարըմ իսթէյիլի :

— Հիգեո : Հիգեո :

— Սէն տէ պիլիմ կիպի միգէն տէյիլսին եա , շու ուֆագ հիսապը չըգար վէսէլամ :

Վաճառականին մէկը հաշուադէտ մը կը փնտռէ որ կարող ըլլայ սնտու կին բացը կրկնատումարի կանոնով գոցել :

Այս պաշտօնը յանձն տանել ուղղորդելը լրագրոյս խմբագրատունը գիմելու են մեր հոն չեղած ժամանակը :

Մեր արհեստաւորներուն գլխաւոր գրամագլուխը ո՞րն է :

— Սուտը :

— Այս ապրանքին տէրութիւնն ո՞ւր է :

— Լրագրաց քով :

Թշուառական , կազանդէքի կը պատրաստուի՞ս կոր , հեցիր նայինք վարպետդ այս տարի կազանդէք քեզի ի՞նչ պիտի տայ :

— Առջի օրը տուաւ արդէն :

— Ի՞նչ տուաւ որ :

— Ճամբայ :

Մարտիկ աղա , նա՞մը , պանա պիր իչ պուլապիլ- տի՞ն մի , արթըգ էլտէ օթուրա օթուրա մէրազլարըմ չըզըյօր , ազլըմա տօգունաճագ :

— Պիր ազ տահա սապը էթ օղլում , նէ եափալըմ , չիմտիքի վազըթաա պիր ատամա եէր պուլմագ եէրտէն փարա քէսէսի պուլմագտան կիւճ օլտու :

Օրիորդ , չեա հարցներ միսիւ կարպիս ինծի հեա չը տեսնուիր կոր :

— Պատճառ մը կա՞յ մէջերնիդ :

— Ամենեւ ին :

— Անանկ է նէ բասէնց մը բանալ տուր , քենէ պա- ղելուն պատճառը կ'իմանաս :

— Բանալ տուի , բայց ըսաւ որ պատճառ չկայ :

— Անանկ է նէ ձմեռը վրայ դալուն համար պաղած է :

ԻՐԱԿԱՆ ՊԱՏԿԵՐ

Տեսարան Ա.

Հետեւեալ իօսակցութիւնը Ք . . . թաղի համեստ տու- ներէն մէկուն մէջ տեղի ունեցած եւ դիպուածով մտիկ ընելու հետաքրքրութիւնն ունեցող արժանահաւատ ան- ձի մը կողմէ սզագրուած է :

— Բարեւ Իպրաքսէ հանըմ :

— Ասծու բարին Զիւմրիթ տուտու , աս տուն ար մեզի կուգայի՞ր :

— Մեղայ ինչո՞ւ չի պիտի կամ , տայմա կուգամ ա- մա , ա՛ն փեսայ օլտճալիս ծառքէն քաշածս , ընտո՞ր ըսեմ , միայն Տէրը կիտէ :

— Քա կէնէ ի՞չ կայ , տահա ստ խմանութենէն վազ չեկա՞ւ :

— Ո՞ր վազ պիտի կայ , վրայ պիլէ տրաւ , հիմա ալ ծեծ մը հաներ է , ծուռ նստար կ'ըսէ կը ծեծէ , չիտակ նստար կ'ըսէ կը ծեծէ , աս քէօթէկին յիտակը մարդ չի ախմանար , տունս արուն կը հօտի կոր , իրէկ թէլիլի պէս ախլիկս աչքս էլլայ , տեսնաս նէ իսաչոր չեա ճաչնար , հալեցաւ մաչեցաւ , ծառքովս էրէցի , հէմէն չի համէի կարգելու :

— Աս ի՞նչ խօսք է մեղայ , հոգդ պիլէ մըներ , հի- մայ մօտայ առէթ մը ելեր , ատանկ բաներուն չարէն ալ կանուեր է եղեր , (ի՛ի Տիվանէյե պիր աղըյըր գօյ- մուշար) :

— Ճանըմ Իպրաքսէ հանըմ , մէկ հատիկիդ արեւուն

ատ ասէթը ի՞նչ է նէ ըսէիր, պէջքի սա հալերնուս տէր-
ման կ'ըլլար :

— Ինչ պիտի ըլլայ ճանըմ, հասկնալիքդ, առջի ի-
րիկունը, քրոջս Բրաքիոնին տղան Արմենակը, մեզի ե-
կեր էր, զազէթային մէջը կարգայ քի, ասկէց սօղրաւ,
իրարմէ խօշորտ չեղող էրիկ կնիկները ուղեն նէ իրար
պիտի ձգեն եղեր :

— Խե՞նդ ես ախճիկ, հիչ ատանկ պան կըլլա՞յ, Ե-
կեղեցին մէյ մը օր պսակեր է նէ, հուրն յաւիտենից չի
քաղուիր կ'ըսեն նէ :

— Հա, մենք ար ատանկ կիտէինք ամմա, զազէ-
թան կրեր է, հիչ սուտ ըլլայ նէ կը կրէ :

— Քա ատ ո՞ր զազէթան է :

— Անունը ըսաւ, ամմա մոռցայ. կայնէ՛, լեզուիս
ծարն է Բա... չէ, մարդու անուն է տէ զազէթայալ է,
հա, հա, Բուզանդեան :

— Քա ատ ըսածդ մա՞րդ է մի, զազէթա՞յ է մի :

— Ձե՛՛ ճանրմ, մարդ չըսի՛, զազէթայ է ըսի, հէմ
անանկ չուռութիւն կրեր էր քի, բիւթիւն կիրքերէն տե-
ղերը պիլէ ցուցուցեր էր, աս պանը ըէք հին ատենն ար
կ'ըլլայ եղեր, հէմ իրար ձգելէն էտեւ, հախը թարաֆը
նորէնտէն պիտի կարգուի եղեր :

— Իչաէ ատ նորէնտէն կարգըլիւր տղէկ, թէզ ել-
լամ կայնիմ ճարտարութիւմ տէ սա ախճիկանս չարէն նա-
յիմ. հէմէն Ասուած ատ զազէթային պանը կործը ա-
ջողէ :

— Ամա պաշխասին ըսաւ քի, ապուքաթի էրթալու
տէ, չուռութիւն արգուհալ մը կրել տալու է էղեր,
Պատմիրաքարանը իքի պիր չիդայ, մին պահատ կը զատէ
էղեր :

— Աս ինչ պարի սահաթ է էղեր քի, հոս էկէր եմ
քուրուկ, Ասուած սիրտիկիդ մուրատը տայ, կիտես քի
սանկ նէֆէս ասի, էլլամ էրթամ, աճապ ատ զազէթան
ըսած արգուհալտ ալ կը կրէ :

— Հիչ զազէթան արգուհալ կը կրէ, չիյտեմ ամմա,
զաննս չի կրէր :

— Ճանըմ չըլլայ նէ Ք... Ք... թաղը ապուքաթ
Մ. Ս. ին կ'երթամ ան աս պիլիմը պաներէն բէք աղէկ
կը հասկնայ :

— Կտոր մը տահա նստէ Զիւմրիւթ առատու մէյմէկ
խաղուէ խմենք, լաֆի տալմիչ եղանք տէ, ճուրը էբէ-
ցաւ էբէցաւ հատաւ, ես հիմայ կենէ կը լեցնեմ, փառք
Աստուծոյ մանդալը լեցուկ կրակ է :

— Իրաւոր չնորակալ էմ, խաղուէն տահա պերսնս
է, Ասուած տահա էվէլ ընէ, պաշխա վախիթ կը խմենք,
օրն իրիկուն եղաւ, մնաս պարով, տուն ալ մեզի հրամէ :

— Լօխմա մը օրիւր եղեր է, սանկ տառնաս նէ ի-
րինկուն կ'ըլլայ կոր, երթաս պարով նորէնտէն հրամմէ :

Տեսարան Բ.

Զիւմրիւթ առատուն կարծես թեւեր առած տուն
վերադարձաւ, եւ լսածներուն վրայ քիչ մըն ալ իր կող-
մէն աւելցնելով, աղջկանը պատմեց, ըսելով թէ՝ « Աս

չունին խախտը տէյօր ե՞րբ պիտի քաշես, քեզի էրիկ
պակաս ըլլայ, տահա քանի՞ տարու ես, քեզմէ մենծ
աղջիկները առունկը նստեր կը պէքէյէն կոր նէ, հոգի
չունի՞ն. քա աս իրինկուն էկածին պէս ճուղապին ճու-
ղապ տուր պիր տէ դիտաւէ, ի՛չ պիտի ըլլայ նէ թող
էրթայ ըլլայ, սահաթ մը առաջ կը զատուիք մենք ալ՝
առուն օրթօք կը ոահաթնանք :

Այսպէս Զիւմրիւթ առատուն աղջիկը լաւ մը համո-
զած եւ երկուքը խօսք մէկ ըրած էին արդէն, երբ իրի-
կուն եղաւ՝ եւ մեր Թաթիկ աղան ալ սովորականէն
նուազ խմած տուն վերադարձաւ :

Հարկ չէ անշուշտ նկարագրել թէ, սովորական ըն-
դունելութիւնը չի գտաւ, միայն դրան չուանը քաշուած
եւ դուռը բացուած էր, զէմը ելլող չիկար, սկսաւ բիրտ
ձայնով մը պոռալ, քա ո՞ւր էք... մարդ չիկայ... չօգ
չէ՛յ, կէլէն ստամ մը, հայլան մը... ծօ պու նէ տիր :
Քա էօթէնի, վար եկու սա պալըրը առ սկստայ պիտի
ըլլայ, սա խօնտու անտիր քաշէ, բապուճս ալ պեր :

— Է՛յ մէյ մը ըսէ, ես ո՞ր մէկին պիտի հանիմ,
տէյօր աս վախիթ խմեր է հիմայ ալ էկեր թալուռ կրնէ
կոր, մեղայ պօթինդ հանելու ծառք չունի՞ս, բապուճդ
ալ օտային դուանը քոյն է տու հագի, ըսելով դէպի խո-
հանոց ուղղուեցաւ :

— Քա հոս եկուր լիտած ուրկըթած, ատ ատանկ
գլխաւորիդ բայ տալը ո՞վ սորվեցուց, կէնէ ճատը
մար օլաճախդ ֆիտ առաւ հա՞. թէզ ծանդ կարէ՛, հի-
մայ խաֆայիդ պան մը կը զարնեմ հա՛ :

— Ճատը մարը քեզի ի՞նչ բրաւ :

— Մեղա՛յ, ինծմէն ի՞նչ կ'ուղես, ի՛չ տուեր ես աէ
չես կրնար կոր առներ, աս մէյ մը չէ երկուք չէ՛, ախ-
ճիկանս հալը նայէ մէյ մը, ես քեզի էսիր տէյի չիտուի,
վա՛յ կլխուդ ի՛չ լայրի էիր, խման չափսըն ի՞նչ հատտ
ունիս քի պիտի զարնե՛ս, մէկ թէլին պիլէ չես կրնար
տալիւր, հիմայ նորեկուկ պաներ կան :

— Վա՛յ նորեկուկ պաները ի՞նչ է նայինք, քա էօ-
թէն հոս եկուր,

Եւ կոխը կսկսի :

Կոխին կը յաջորդէ անմիջապէս ծեծը, եւ խօլ ա-
ղաղակներ ճան գուրքարան եօգ մու պոռալու աստի-
ճան, դրացիք կը հանին, եւ դժուարաւ կը յաջալին ի-
րարմէ զատել վերոյիշեալ անձինքը :

Այսօր իմացանք որ, Զիւմրիւթ առատուն եւ աղջիկը
փաստաբանի երթալու տեղ անկողնոյ կը ծառայեն եղեր :

Ամուսնալուծութեան խնդիրը, հրապարակ նետուե-
լէն ի վեր, նմանօրինակ նեոտարաններ պակաս չեն զըմ-
բաղդարար :

Ասկից առաջ ալ տուներու մէջ դժգոհութեան պա-
րագաններ պակաս չէին թէեւ, բայց պատկի անշուշտեղիւ-
թիւնն հանդուրժելի ըրած էր այդ լուծը եւ սիրայօժար
կը տանէին երկուստեք :

Մեք յօգուածագիր անձնաւորութեանց կարողու-

թեանք վրայ կը հիանանք, զանոնք քննադատելու յաւակ-
նութիւնը չունինք երբէք :

Միայն իրաւունք ունենալ կը կարծենք բակու խո-
նարհարար թէ՛ Ժողովրդեան զարգացման եւ իմացական
չափն ալ եթէ ինկատի առած ու այնպէս գրած ըլլային
լաւ չէ՞ր ըլլար :

Մ. Ա.

ՊԱՐԵՆՈՐ ԶԱՄԱՐ ՎԵՐՋԵԱԳԱՐԵԱՆ «ԳՆՈՑ ՑԱՆԿ» ՄԸ

Անցեալներն Բարիզի մօտ գտնուող տպարանքի մը
մէջ տպարանագէտ մը կը տրուէր : Տասնեակներով գեղե-
ցիկ կիներ եւ օրիորդներ ներկայ էին, որոց մէջ ամենէն
գեղեցիկ եւ հրապուրիչն էր Մատամ Թ.

Պարը սկսելուն երիտասարդ մը, որ «Ընկերութեանց
ծաղիկը» տիպոգրաֆ օգտուած էր, ածապարեց երթալ եւ
Մատամ Թ. ի հետ առաջին պարը վայելել :

— «Ամենայն սիրով, պարոնս պատասխանեց տիկինը.
20 ֆրանք :

— Տիկին... բացառանչեց երիտասարդը, ապշած :

— 20 ֆրանք ըսի պարոն,

— Ներեցէք տիկին, կարծեմ թիւրիմացութիւն մը
կայ : Զեզ հետ «վալս» մը պարելու պատիւը կը խնդրէի :

— Ա՛հ, իրաւունք ունիք, թիւրիմացութիւն կայ :
Ես կարծեցի որ քաարիլի համար էր, բայց քանի որ
«վալս» համար է, այն ատեն 40 ֆրանք :

Երիտասարդը լուրջովին շփոթած, չուարած բացառ-
ութիւն խնդրեց, ինչ որ տիկինը առաւ մպակելով, այս-
պէս.

«Զէ՛ք գիտէր թէ աղքատներուն համար է որ կը պա-
րեմ, գատրիլի համար 20 ֆրանք, վալսի համար 40
ֆրանք, բնաւ գեղջ չեմ ընէր...»

Իւր այս գիներով Տիկին Թ. մինչեւ վերջը քաջու-
թեամբ եւ զթարտութեամբ պարեց առանց յոգնութիւն
զգալու :

Այս անսակ հասոյթ մը ո՞վ պիտի երազէր, բայց ե-
թէ Ֆրանսուէի մը :

Մեր Հայ տիկիները ի՞նչ կ'ըսեն ասոր :

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ս. Պատրիարք Հայրն իւր ծախիւք տրծաթեայ
կոճակներով ծաղկեալ սեւ փիղններ պատրաստել տուած
է Դպրեվանքի Բ. դասարանի աշակերտ Նինգ արեղանե-
րուն համար, որոց յառաջիկայ կիրակի վարդապետական
մասնաւոր իշխանութիւն պիտի տայ Կէտիկ փաշայի ե-
կեղեցւոյն մէջ :

— Հայ-Հռոմէականաց նորընտիր Երեսի. Ժողովը
անցեալ Կիրակի օր գումարեցու Բերայի Կաթողիկոսա-
րանին մէջ, նախապահութեամբ Գերերջ. Տ. Աղարեան
Սրբազանի եւ ձեռնարկեց Վարչական Ժողովոյ ընտրու-
թեան : Կրօնական դասէն ընտրուեցան Հ. Բաճնարաս

Վ. Սամանճեան եւ Հ. Պօղոս Գերապետ : Գազրիկեան :
Աշխարհականներէն՝ Գրիգոր էֆ. Սինապեան, Վիչէն էֆ.
Գաապեան, Կոմիտաս էֆ. Բէքմէզ, Յովհաննէս էֆ.
Ալլահվերտի, Օննիկ պէյ Մըսրըլը, Կարապետ էֆ. Գու-
րազաչ, Յովհաննէս էֆ. Գարտաշեան, Յովհաննէս էֆ.
Սաղըզ, Թընկըր Եափէր փաշա եւ Սահակ էֆ. Զիլթօշ-
եան : Թէ Կրօնական եւ թէ աշխարհական անդամներէն
եթէ հրաժարողներ ըլլան, անոնց տեղ անմիջական ընտ-
րեալ նշանակուած են Կրօնականներէն՝ Հ. Եղիա Մ. Վ.
Քիլճեան եւ Հ. Նիկողայոս Վ. Պազչեան, իսկ աշխար-
հականներէն՝ Միշէլ էֆ. Մըսրըլը, Միքայէլ էֆ. Միրան,
Պետրոս էֆ. Շաշեան, Մկրտիչ էֆ. Էքսէրճի եւն :

— Հայ-Հռոմէականաց Երեսիփոխանական Ժողովը վաղը
Կիրակի, ի նիստ պիտի գումարի Բերայի Կաթողիկոսա-
րանին մէջ, հանգուցեալ Ասլանեան Տ. Կարապետ Ար-
քեպիսկոպոսի տեղ Կաթողիկոսական. Պատրիարքական
փոխանորդի մը ընտրութեան համար :

— Առաջիկայ Ս. Ծննդեան տօնին աթիւ Միքայէլ
էֆ. Յակոբեան յանձն առած է Խազգեղի Ս. Ներսէսեան
27 աղքատիկ եւ չքաւոր աշակերտներու ձեռնային հա-
գումաներ հայթայթել, իսկ աղքատիկ աշակերտուհիներ-
րուն ալ հագուստ չինելու համար Խնամակալուհիք հան-
գանակութիւնը կատարեն :

— Տրգատ պէյ Տատեան որ Եւրոպա կը գտնուէր,
առջի օրը մայրաքաղաքս վերադարձաւ :

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱՅԴ

Ազգային եւ օտար վարժարաններու մէջ դասախո-
սող ինչպէս նաեւ առեւտրական հրապարակին վրայ եր-
կարատեւ փորձառութիւն ունեցող պատուաւոր անձ մը,
Անգլիերէն եւ Գաղղիերէն թղթակցութեանց եւ Տումա-
րակալութեան գործնական դասեր տալու պատրաստ է :
Դիմել խմբագրատունս :

ԳՐԱԴԱՆԻ

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ - ՕՐԱՑՈՅՑ

1898

Ի վաճառ ելած է հետեւեալ գներով :

Ընտիր լաթակազմ 2 1/2 գահեկան :

Նոյնը ոսկեզօծ ճգտանով 4 գահեկան :

» չափէն եւ մատիտով 7 1/2 :

» ընտիր թղթի վրայ տպուած 15 :

Կեդրոնատեղիք՝ Սուլթան Համամ Պաղատեան գրա-
տուն թիւ 14 եւ 2. Թորոսեան գրատուն Վալիաէ խան
թիւ 16 :

Կր գտնուի Բերա Հայ ծխափառաւոր քով, Կալաթա
Վրդրի եւ Ռօմանի թղթավաճառանոցը, եւ Պօլիս բոլոր
գրավաճառաց քով :

ԿՈՐՈՒՍԵՄԼ ԿՏԱԿԸ

ԳԼՈՒԽ Ժ.

ՊԵՏԱԿԸ

— Այսինքն զիս ըսաւ Օհան յամառարար :

— Դու Վիկնայի լքեալ աղոց անկեղանոցէն առնուած թիւ տասներեքն ես, մեռեալ Օհանին յաջորդը, որուն անհաւատայի կերպով կը նմանէիր :

— Կը ստես, մայրս զիս մինչեւ յետին շունչը դուրսդ կը սրէր :

— Վտանգի իւր գաւկին մեռած ըլլալը չէր գիտեր, ահա ինչպէս :

Վիկնայի մէջ Լիւսի տաղնապալի տենդէ մը բռնուեցաւ, ճանաչողութիւնը բոլորովին կորսնցնելով անընդհատ կը զառանցէր. առաջին կարգի բժիշկներու դարմաններուն հակառակ Լիւսին այս վիճակը երեք ամիս տեւեց : Ահա այս միջոցին փոքրիկն Օհան՝ որ այն ժամանակ երկու տարեկան էր, որ մը խնամակալուհւոյն մէկ անուշադրութեամբը պանդոկին երրորդ յարկի պատշգամբէն փողոց իյնալով մեռաւ : Օհանին մահուան փաւերագիրը ունիմ տեղական աստիկանութեան կնիքովը հաստատուած, ահա հոս է ըսաւ ձեռքը բաձկոնին զըրպանին զարնելով :

— Էյ լաւ, Լիւսի ապաքինելուն իւր զաւակը չը փնտռեց :

— Բժիշկը խորհուրդ տուաւ որ Լիւսի ապաքինումէն առաջ պէտք էր Օհանին նմանող երախայ մը գրտնելով որդեգրել, առ այս լքեալ աղոց անկեղանոցը երթալով քեզ գտայ եւ ճշմարիտ կ'ըսեմ այն աստիճան կը նմանէիր Օհանին, որ մայրը ապաքինումէն յետոյ չկրցաւ դուշակել թէ պիտակ մ'էիր :

— Ե՛ս, պիտակ մը :

— Ասանկ չնչին բանի համար զայրանա՛ւ... Ընդհանրապէս սիրոյ ծնունդները ուշիմ կ'ըլլան, արմարութիւն պէտք չէ :

— Ըսել է թէ անկեղանոցին յանձնագիրն ալ ունիս ըսաւ Օհան զայրոյթէն ակոտաները կափկափելով :

— Տարակոյս կայ, ահա հոս է ըսաւ դարձեալ բաձկոնին զըրպանին զարնելով :

Օհան միշտ վրան կրած Սպանիական դաշոյնը հանեց եւ խուլ ձայնով մը ըսաւ :

— Այդ թուղթերը կ'ուզեմ :

Սպիրտ աներեւակայելի արագութեամբ բըլբլէր մը հանելով փողը Օհանին ուղղեց եւ կտտարեալ պաղարեւնութեամբ պատասխանեց :

— Այն թուղթերը իմս են եւ մինչեւ վերջը տէրը մնալ կուզեմ. եւ բոնւթ թէ ինչո՞ւ համար, նիստ եւ զիս մայիկ ըրէ, աւանակութիւն պէտք չէ :

Օհան սպասեց, ինչ որ պիտի պատահէր, եւ Տիմիթրոս չարտօնեց :

— Այդ Սուչո կիրգայի որ զըրպանը թէ գոյ ըլլաւ լաւն ես, մահու չափ կտտէ զիս եւ կ'իջէ իմանայ որ գործակիցս եղած ես, անմիջապէս կուրանայ զքեզ, այն ատեն կը պարտաւորինք մնաս բարով ըսել իր միլիոններուն : այսօրուէնէ իսկ կարելի է հորդ քով վերադառնալ, բայց բոլորովին համոզուած եմ որ յետոյ երեսս անգամ չպիտի նայիս... :

— Կ'երգնում որ :

— Մի երգնուր. քեզ կ'ըսեմ որ իսպառ պիտի ուրանաս զիս, ես ալ պիտի պարտաւորիմ Սուչո կիրգայի պիտակ մը ըլլալդ եւ բուն գաւկին մեռած ըլլալը իմացնել, որով թէ դու եւ թէ ես պիտի վնասուինք. արդ տես թէ իմ զրազիրս ի՞նչ է : Դաւիթեանցի կտակին գործովը պիտի զբաղինք եւ պիտի յաջողինք անվրէպ, յետոյ Սուչո կիրգայի պիտի գիմես որ գրկաբաց պիտի ընդունի քեզ, ամիս մը կամ երկու ամիս յետոյ Սուչո կիրգա կը մեռնի եւ դու միակ ժառանգորդը կը մնաս եւ նախապէս ինձ կամ ուրիշ ո եւէ մէկու մը տուած մուրհակներդ կը վճարես ես ալ այն ատեն այս թուղթերը քեզ կը յանձնեմ որ ուզածիդ պէս գործածես. հաշուիդ կուգայ :

Կտտարեւապէս ըսաւ Օհան, նստած տեղէն ոտքի հիշելով եւ միտքը նոր խորհուրդ մը եկածի պէս կեղծելով ընկերոջն ըսաւ :

— Արոն Նէսիմէն քան հազար ֆրանքը վաղը պիտի առնենք անանկ չէ՞ :

— Դու երբոր ուզես այն ատեն կ'առնենք, ինչո՞ւ կը հարցնես :

— Անոր համար կ'ըսեմ թէ այդ ստակը առնելու համար երկուքնիս միատեղ սեղանաւորին երթալու հարկ չի կայ, միայնակ ալ կրնաս երթալ ստակներն առնել :

— Միթէ վտանգ մը կը գուշակես :

— Ի՛նչ զրանամ, Սուչո կիրգա գինքը խարած ըլլալը հասկնալուն անկարելի է որ զքեզ չփնտռէ. եւ քեզ գտնալու ամենաապահով միջոցը պանդոցէն հարցնելն է թէ իր չէքը ներկայացուած է :

— Սատան վկայ ճիշդ է, պէտք է ուրիշ մէկը խրկել ստակը առնելու :

— Այս գործին դուրսէն մարդ խառնել չուզեր, դու միակդ կը ներկայանաս սեղանաւորին ես ալ ծպտեալ կը հսկեմ :

— Լաւ ուրեմն մեկնինք, այս գիշեր հանգստանալու պէտք ունիմ, երէկ գիշերուան զխուս եկած փորձանքէն բոլոր անգամներս ընդարմացած են :

— Ո՛ւր պիտի երթաս այս գիշեր :

— Թէփէպաշի օթէլ Ֆրանս պիտի երթամ :

— Արի միասին երթանք մէկ մէկ զաւաթ վէճումի կը խմենք, յետոյ ես կը մեկնիմ :

(Շարունակելի)

Արտատպ Լ. ՍԱՐԳՍԵԱՆ

ՏՊԱՐԱԿԻՐԱՆ ԵՄԵՐԱՆ

(Նախկին ՊԱՂՏԱՏԻՍԱՆ Տպարան)

Կ. Պոլիս, Սալթան Համամ 14.